

AMBLA VALLALEHT

Nr 2 (138), VEEBRUAR
(2005)

Head inimesed !

Õhus tundub kevadet

Vastlapäev on möödas
ju -
käes on sumbund
paastukuu.
Udutab ja vihma tibab,
niiskust, niiskust alla
ribab.

Kraavides ju voolab
vett.
Õhus tundub kevadet,
olgugi et vahestki
tuleb lund ja rahetki.

Päikest harva näha
saab -
pilvi palju ratsutab,
tuleb lõunast, läänest
neid,
mööda pikki taevateid.

Kaugel küll veel lind ja
lill,
kasemahl ja pajupill,
aga kraavis voolab
vett -
õhus tundub kevadet...

TÄNA LEHES

<i>Vallavanema tervitus</i>	1
<i>Koostööprojektist</i>	2
<i>PRIA toetused</i>	4
<i>Tuludeklaratsioonist</i>	5
<i>Kooliharjapäev</i>	6
<i>Hooldajatoetusest</i>	8
<i>Ennustusvõistlus</i>	14

Oma esimeses pöördumises teie poole püüan avada natuke oma seisukohti ja arvamusi, millised on kujunenud tänu omavalitsuste ja ettevõtjate koostöö ning ettevõtluse arendamise kogemuste omamisele ning paljude omavalitsuste tegevuse analüüsiga omandatud teadmiste nende tegevuse plussidest ja miinustest.

Euroopa Liidu liikmeriigiks olemine on loonud meile üheltpoolt tohutud võimalused, aga teiselt poolt seadnud ka kohustused, mis sageli tunduvad meile ülejõu käivate ja mõistusevastastena. Ometi peame tahes-tahtmata hakkama endile tunnistama, et EL tegevus on suuresti suunatud hinnalisema vara, see on inimese heaolu parandamisele. Nagu enamuses arenenud riikides, on ka Eesti majandus suhteliselt lühikese aja jooksul jätnud selja taha tootmispõhise etapi ning on siirdumas üha kiirenevate sammudega sellele järgnenud investeeringutepõhisest etapist innovatsiooni, ehk uute ideede ja meetodite kasutuselevõtmise põhisesse etappi. Kui tahame olla rongil ning seega koos teiste edukamatega jõuda järgmisse, ehk niinimetatud heaolupõhisesse ajajärku, siis peame olema valmis oma rutiinseks muutuva mõttelaadi ja tegevuse radikaalseks muutmiseks. Täna ma ei oska öelda, kui valmis on uute ideede ja meetodite elluviimiseks meie lugupeetud volikogu ja kogu vallarahvas. Mulle tegutsemiseks antud 9 kuud ja rahalised võimalused ei jäta kahjuks erilisi võimalusi oma mõtete elluviimiseks ja kasvama pandavate viljade noppimiseks. Kõigele vaatamata tahaksin oma tegevusega anda parima valla elanike maailmavaate muutmiseks ja sellega kaasneva elujärje kasvõi pisikeseks paranemiseks . Ma ei ta-

ha olla "suur juht" ja veel vähem inimene, kes tahab teid kui inimesi muuta. Oma tegevusega tahaksin olla eelkõige teie edumeelsete ettevõtmiste toetaja ja see, kes tahab muuta teie maailmavaadet ning arusaamist uueneva Euroopa väärtustest. Piltlikult öeldes tahaksin anda vallale ja seega igapäevaste teist tühja pildiraami, mille te ise aja jooksul peate täis joonistama. Ainult teie ise teate kõige paremini, millist pilti tahate maalida, ehk teisisõnu, kuhu tahate aastate pärast välja jõuda ja kelleks saada. Vallavalitsus ja mina saame teid selles tegevuses ainult toetada või vajadusel suunata.

Ei minul ega kellelgi teisel pole õigust ega põhjust kedagi hukka mõista selle eest, et ta peab silmas eelkõige enda huve. Samas ei saa ma jätta märkimata, et edukamad on siiski need, kes koos võitlevad ühishuvide eest. Igapäevaelus on mul lihtsalt valus vaadata, kui palju aega ja energiat kulutatakse mõttetult endist edukamate ja ettevõtlikemate inimeste ning oma tööst lugupidavate ametnike tegevuse takistamisele või lihtsalt nendest vabanemisele.

Minu jaoks ei ole murettekitavaks probleemiks võimaluste puudumine, vaid olemasolevate võimaluste kasutamata jätmine, sest istudes ja ainult teiste tegemisi kritiseerides ei jäeta ka oma jalajälgi aja liivale. Head inimesed!

Vee väärtust hakkame tundma siis, kui kaev on tühi. Sellest tulenevalt püüdke elada nii, et iga päev oleks teie jaoks suur ja meeldiv sündmus.

Meeldivale koostööle lootes,
Jüri Varik vallavanem

Naiste koostööprojekt edukalt lõpetatud

Sotsiaalministeeriumi rahastatud Kangrumäe Külakultuuri Edendamise Seltsi projekt "Teadlik ja ettevõtlik maanaine Põhja Järvamaal" on läbi viidud. Sihtgrupp oli Ambla, Järva-Jaani ja Lehtse valla maanaised. Igal seminaril kolmkümmend inimest.

1. Naine kui ettevõtja, töö ja pereelu ühitamine
2. Soolise võrdõiguslikkuse seaduse põhimõtete tutvustamine levitamine.
3. Esmaabi andmine. Päästeameti loeng, kuidas hoida kodu punase kuke eest.
4. Võrdne osalus-ja kaasatus otsuseid tegevates organites.
5. Suhtlemiskoolitus- konfliktilahendamine.
6. Maanaiste vaesus ja sellest tulenevad probleemid. Narkomaania, AIDS ja prostitutsioon.

Projekti kestus oli 5.06- 31.12.2004 aastal. Toimus kuus seminari erinevates külades. Korralduskogemuse said kuue küla aktiivsed inimesed. Samuti hoolitsesid kohalikud perenaised kohvilaua eest.

Naine kui ettevõtja seminaril said naised teadmisi FIE-ks olemisest ja toimetulemisest. Kuidas raamatupidamist korraldada ja, mida tohib kulusse kanda. Töögruppides moodustati neli väikefirmat, kas need kunagi ka päris tööle hakkavad, näitab aeg. Naised said ettekujutuse, kuidas oma firma asutada ja missugused väljaminekud ning dokumendid selleks vaja on.

Info meie aktiivsetest naistest on jõudnud kaugele ja minuga võtsid ühendust ETNA naised, kes veavad INTERREG projekti FEM , mille eesmärgiks on Eestimaal 3-aastase tegevuse tulemusena käivitada toimiv ja jätkusuutlik naisettevõtluse tugisüsteem maapiirkondades tegutsevatele naisettevõtjatele ja ettevõtlusega alustada soovivatele naistele. Sotsiaalministeeriumi Soolise võrdõiguslikkuse osakonna juhataja Ülle Marike Papp

selgitas naistele seadust, millised õigused on naistel, et mitte keegi ei pea teise inimese pärast kannatama. Naistel on õigus oma tööd väärtustada ja selle eest õiglast tasu nõuda. Naised ei pea mitte oma mehe teenijad olema, ka mehel on õigus endale toitu valmistada, enda järelt koristada ja nõusid pesta.

Indrek Rahi personalikoolitusfirmast õpetas naisi konflikti lahendamata.

Konfliktis on alati kaks koostisosa: probleem ja emotsioon. Õppisime emotsioonide juhtimise mudeli järgi, kuidas vähendada vestluskaaslase pinget, lastes tal jutu ära rääkida. Peame olema valmis teist ära kuulama, ka tema vihapursked ja süüdistused. Edasi tuleb anda vestluspartnerile tagasisidet, et oleme teda kuulanud ja tema

seisukohta mõistnud, tema tunnetest aru saanud. Kolmandas etapis on vaja asuda konstruktiivse tegevuse juurde, peame näitama, et minu ja mu ärritatud vestluskaaslase arvamuste vahel on väikegi ühisosa ja peame osaga tema jutust nõustuma. Äärmiselt oluline on rõhutada seda, milles me ühel meelel oleme ja sellele järgneb vabandamine, kui vestluspartneri kaebusest väikegi osa vastab tõele. Vabandades ei tohi süüdistada ennast ega kedagi teist.

Naised omandasid teadmisi ka kohaliku omavalitsuse töö põhimõtetes. Lehtse vallavanem tutvustas vallavalitsuse toimimise põhimõtteid ja Ambla Vallavolikogu esinaine vallavolikogu toimimise aluseid. Naised jõudsid arusaamisele, et kui tahad midagi muuta, tuleb ise kandideerida volikogusse ja kui saad sinna, siis võtta vastutus ja hakata valla pakutavaid teenuseid paremaks muutma. Seminaril osalesid ka kohalikud poliitikud Rahvaliidust, Keskerakonnast ja RES Publicast. Paide Naisteühenduse esinaine Kersti Sarapuu rääkis Paide naiste tegemistest ja, kuidas nemad on loonud Andeka Lapse Fondi. Maanaiste ettepanekul ja külavanemate ümarlaua toetusel sai meilgi korraldatud korjandus.

Inimesed töid kodudest neile mittevajalikke riideid, suuski, jalatseid, toidunõusid ja palju muud. Seadsime üles korjanduskasti ja kui keegi leidis endale vajaliku eseme , siis annetas kasti raha, ning selle raha eest, mis kasti korjus, sai üks pere Aravetelt ja teine pere Käravetelt jõuluõhtul üllatuse osaliseks. Jõuluvana viis neile peredele kingikoti, kuhu mahtus maiustusi, puuvilju, juustu, verivorsti, kuuseküünlad koos alustega, mahla ja mänguasju. Siinjuures suur aitäh annetusi teinud perekondadele: Rohula, Tiigemäe, Mändla, Sööt, Pedoson, Valder, Ehasoo, Kõrvek ja paljud teised. Asju on veel palju ja annetusi saab ka edaspidi teha. Helistage Martale 5299951 ja saate kokku leppida, kuidas kaup näha saab.

Loodame, et ka lihavõttejānesed üllatavad mõnda peret. Heategevus on eestlaste jaoks veel võõras, aga muu maailm tegeleb sellega pidevalt.

Esmaabi andmise koolitus on väga tähtis maanaiste jaoks, kes elavad keskusest ja arstidest kaugel.

Meelis Tamlak on väga hea koolitaja. Paljud naised on küll käinud vanasti sanitaarsalgaga võistlemas, aga teadmisi üle korrata ja täiendada, pole kunagi palju. Tähtis tähelepanek- kui ei oska, ära puutu, vaid kutsu ruttu abi! Elustamist said naised proovida Annekesse peal.

Kui ruttu tuli levib, näitas video pealt ja rääkis Priit Grünthal Aravete Tulehoidjast.

Samuti selgitas ta suitsuanduri tähtsust. Inimohvritega tuleõnnetused on väga sagedased, sellepärast pidasime vajalikuks sellel teemal ka seminaril peatuda.

Naiste vaesus on probleem, mida pole uuritud. On uuritud laste ja pensionäride vaesust, aga naiste vaesusest uuringuid tehtud ei ole. Lektori leidmisega oli raskusi ja nii otsustasime teha töögrupid ja selle teema niimoodi läbi arutada.

Maanaiste vaesuse põhjusi sai päris palju:

- muutunud agraarpoliitika
- tööpuudus-vähene valikuvõimalus, kõik

ei ole laudatööks loodud

- vilets kommunikatsiooni süsteem, naised

ei tea olemasolevatest võimalustest

- naised ei tea oma õigusi
- naiste madal enesehinnang
- laiskus, mugavus
- kutsehariduse puudulikkus
- madalad palgad, pereliikme kohta väike sissetulek
- laste koolituskulud ülemäära kõrged
- euronõuded pärsivad ettevõtlust
- hariduse madal kvaliteet
- kerge laenuvõimalus, naised laenavad enast lõhki, ei oska majandada
- kallid ja puudulik transport
- alkoholism
- vähesed oskused
- kultuuri ja vaimsuse vaesumine
- vaesus tekitab vaesust. Kui töötasu on madal, hakkab ka väikest pensioni saama.

Kuidas naised saavad ennast ise aidata?

- tuleb ise aktiivne olla
- tegeleda enesetäiendamise
- hoolitseda enda eest
- jätta maha joodik mees
- suhelda ja otsida tööd kaugemalt
- alustada ettevõtlusega
- organiseeruda koostööks
- õppida keeli
- avaldada survet poliitilistele jõududele olukorra parandamiseks maal
- minna mehele välismaalasele
- minna välismaale tööle

Kuidas saab aidata kohalik omavalitsus?

- töötute kaardistamine, ka pikaajaliste
- koolituste organiseerimine
- toetada väikeettevõtlust ja töökohtade loomist
- informeerida riigiorganeid tegelikust olu-

korrast maal

- toetada laste hariduse andmist, tasuta töövihikud, tasuta toit ja transport, tasuta või osalise maksumusega huviharidus kohapeal võimalikult paljudele lastele
- külateed korda tegema ja korras hoidma
- turismi arendama, siis tekib töökohti
- teadvustama, et iga inimene on tähtis ja talle tuleb anda võimalus

Seminaride kasutegur osalejate pilgu läbi.

- harivad, õpetlikud
- huvitavad, palju informatsiooni
- julgustavad
- sunnivad mõtlema
- julgustavad koostööle
- annavad tõuke edasipüüdlmiseks
- tõstavad enesehinnangut
- suurendavad tutvusringkonda ja avardavad võimalusi
- arendavad
- annavad teadmisi

Loodan, et naised, kes osalesid seminaridel, oskavad saadud teadmisi kasutada ja nende elukvaliteet muutub paremaks, nad saavad endaga paremini hakkama.

Olen aru saanud, kui vajalikud on naistele sellised loengud. Meil on eelkokkulepped juba järgmiste lektoritega ja naiste koostöö edeneb Ambla vallas jõudsasti. Meil on tõstatud kaasamise probleem- kuidas teha selgeks neile inimestele, kes on aktiivsest elust kõrvale tõmbunud, et sellised seminarid ongi selleks, et neid suunata enda olukorda parandama. Täna kõiki, kes osalesid.

Projektijuht Marta Kondas

ARAVETE KULTUURIMAJAS

19. VEEBRUARIL ALGUSEGA

KELL 20.00

SÕBRAPÄEVA PIDUÕHTU

TANTSUKS SIIRI KÄND JA
KOMBO BAND
SILMAILU PAKUB LAIMI
SPROGISE VARIETEESHOW

PILET 50 KROONI
LAUDADE BRONEERIMINE

3832245

ARAVETE VABAAJAKESKUS ON AVATUD

Aravete kardirajal asuv Vabaajakeskus (kohalike elanike kõnepruugis BAM) on nüüdseks avanud ukсед selleks, et pakkuda mitmesuguseid vaba aja veetmise võimalusi kõigile soovijaile. Eelkõige aga kohalikele elanikele ja firmadele.

Majas on suur saal, mis on sisustatud seminari-de, koolituste, kliendipäevade, kursuste, autasustamiste jm. läbiviimiseks kuni 30 inimesele. Olemas on magnettahtvel, pabertahvel, ekraan, interneti püsiühendus. Vajaduse korral saab kasutada projektorit, printerit, koopiamasinat, skannerit, lauatelefoni. Ühtlasi saab mööblit ümber paigutada korraldada saalis sünnipäevi, juubeleid jm. Saali rent päevaseks ürituseks on 600 kr. (30 in. puhul 20 kr. / 1 in. kohta) ja öhtusel-öisel ajal 1200 kr. (30 in. puhul 40 kr. / 1 in. kohta).

Teisel korrusel on 30 majutuskohta. Lihtsalt sisustatud väikesed toad on mõeldud ööbimiseks nii üritustel osalejatele, möödasõitjatele kui turistidele. Tavatubade juurde kuuluvad eraldi WC-d ja dushiruumid naistele ja meestele. 2-kohalistes nn. peretubades on omaette WC koos dushinurgaga. Ööbimise hind on keskmiselt 190 kr. / 1 in. kohta. Nn. peretubades alates 600 kr. / toa kohta.

Kasutamist ootab puuküttega saun, kus on eraldi dushi- ja riietusruumid naistele ja meestele. Sauna rent on 200 kr. / esimene tund ja 100 kr. / iga järgnev tund.

Kohvik-baaris saab pidada üritusi kuni 30 inimesele. Olemas on SAT-TV ja muusikakeskus. Kohvik-baari rent päevasel ajal on 1000 kr. (30 in. puhul 33 kr. / 1 in. kohta) ja öhtusel-öisel ajal 2000 kr. (30 in. puhul 66 kr. / 1 in. kohta).

Tellida saab sooja toitu, külmlauda, rootsi lauda, kuumi jooke, alkoholi, karastusjooke. Võimalik on tellida soovikohane menüü hinnapakumise alusel.

Kogu maja rentimise puhul kehtivad soodushinnad.

Maja juurest algavad terviserajad. 1,4 km suusarada ja maja ümbrus on valgustatud kuni kella 20-ni öhtul (v.a. pühapäeval). Auto saab tasuta parkida maja kõrvale.

Kevadel alustab taas hobikartide laenutus. Esi-meste kevadiste ilmade saabumisel loodame edastada ka sellekohase info.

Suvel toimuvad mitmed kardivõistlused, jalgrattavõistlused, saab korraldada firmade suvepäevi, spordilaagreid, kõikvõimalikke väliüritusi, telkida, grillida, laenutada rulluiske, sõita jalgrattaga jms.

Esialgu ei ole meie maja avatud 24 tundi – seega igale tulijale me sooja praadi, külma jooki või köetud sauna pakkuda ei saa. Kevadest sügiseni loodame aga avada kohvik-baari selliselt, et päe-vasel ajal saaks keha kinnitada ja öhtuti klaasi-kest veini juua iga oodatud külaline.

Kui olete huvitatud meie maja kasutamisest, siis palun võtke ühendust telefonil 5114403 või 3820625. Ootamatuste vältimiseks palume bro-neering teha aegsasti. Lisainfot või hinnapakku-mist saate küsida ka e-maili teel aadressil: *aravete.hobikart@mail.ee*

Meeldiva kohtumiseni !

Edith Eino Aravete Vabaajakeskus MTÜ projekti-juht

Veiste ja uttede kasvatamise toetus 2005. aastal

Kui eelmisel aastal sai veiste ja uttede kasvata-mise toetust taotleda koos pindalatoetustega mais-juunis ja raha jõudis loomakasvatajateni enne jõule, siis tänava käib loomatoetuste ja pindalatoetuste taotlemine eraldi. Veiste ja utte-de toetuse taotluste vastuvõtt kestab 14. veeb-ruarist kuni 11. märtsini. Ühelt poolt lihtsustab see PRIA inspektorite tööd, kes ei pea loomi kar-jamaad mööda taga otsima, vaid saavad loomad laudas ära kontrollida. Teisalt aga on võimalik loomatoetused mullusest tunduvalt varem välja maksta. **Toetuse tingimused** Loomadel, kelle kasvatamiseks toetust küsitakse, peavad olema kõrvamärgid kõrvas ja nad peavad olema 14. veebruari seisuga PRIAs loomade registris kirjas. Loomade kohta tuleb pidada arvestust (karjaraamatus) ja veistel peavad olema veisepas-

sid.

Iga veise kohta võib taotleda kas veise või amm-lehma kasvatamise toetust:

- Veiste kasvatamise toetust saab vähe-malt ühekuune veis (14. veebruari seisuga).
- Ammlehma kasvatamise toetust saavad li-haveised ja lihatõu ristanid - nii lehmad kui ka lehmmullikad. Mullikad peavad ole-ma 14. veebruariks 8 kuu vanused. Amm-lehmatoetust saavad ka piimatõugu leh-mad, kes on 14. veebruari seisuga lihaveis-te jõudluskont

rolli all ja kellel on 14. veebruarile eelnenud aasta jooksul sündinud vähemalt 50%-lise lihatõu veresusega vasikas.

Uttele kasvatamiseks saab toetust vähemalt 10 ute kohta, kes on hiljemalt 24. aprilli 2005 seisuga vähemalt üheaastased.

Karja suuruse säilitamine

Veise ja ute kasvatamise toetuse saamiseks peab taotleja pidama karjas sama arvu loomi toetuse taotlemise päevast kuni 24. aprillini 2005 (kaasa arvatud).

Ammlehma toetuse saamiseks tuleb pidada kuni 24. aprillini karjas taotlusele märgitud lehma ja lehmmullikaid. Ammlehmi ei saa asendada ja ammlehmagaga, kelle kohta toetust taotleti, ei saa asendada teisi veiseid.

Nõuete rikkumiseks ei loeta seda, kui loomade arv selle perioodi jooksul on vähenenud taotleja surma või pikaajalise töövõimetuse tõttu, loodusõnnetuse, loomataudi puhkemise või taotleja tahtest sõltumatult looma karjast väljaviimise tõttu ning kui loomade arvu vähenemisest ja selle põhjustest on viivitamatult PRIA-t teavitatud.

Püsirohumaat säilitamine

Loomakasvatustoetuse taotlemisega kaasneb taotlejale kohustus esitada ühtse pindalatoetuse taotlemise ajal (2.-27. maini 2005) ühtse pindalatoetuse taotlus, millel loomakasvatustoetuse taotleja näitab oma maakasutuse ka juhul, kui ta ühtset pindalatoetust ei taotle.

Maakasutuse andmeid nõutakse selleks, et tagada edaspidi püsirohumaade pinna säilimine 2005. aasta tasemel. Alates 2006. aastast on püsirohumaade säilitamine üheks toetuse saamise tingimuseks ka loomakasvatustoetuse puhul.

Taotluste vastuvõtt

Loomapidajad saavad PRIA piirkondlikest büroodest taotlusvormi ja loomade registrinumbriga väljatrüki. Taotlejal tuleb väljatrükile märkida, millise registrinumbriga veise kohta ta veise- või ammlehmatõetust taotleb.

Utetoetuse puhul tuleb märkida taotlusele ainult nende uttele arv, kelle kohta ta toetust küsib. Loomatoetuse taotlusi võetakse vastu 14.

vebruarist kuni 11. märtsini PRIA piirkondlikes büroodes.

Taotluste kontrollimine

Kontrollitakse taotlusele loomade kohta esitatud andmete vastavust loomade registri andmetele 14. veebruari ja 24. aprilli seisuga. Jõudluskontrolli Keskus kontrollib ammlehmatõetuse puhul piimatõugu lehmade kuulumist lihavesiste jõudluskontrolli alla ning vasika sündimist ja veresust.

PRIA kontrollib vähemalt 5% toetuse taotlejaid kohapeal. Taotlejal tuleb ajada loomad kokku või hoida neid nii, et inspektoril oleks võimalik kontrollida loomade kõrvamärke.

Toetuse maksmine

Põllumajandusminister kehtestab veise, ammlehma, piimalehma ja ute kasvatamise toetuse ühikumäärad hiljemalt 30. maiks.

Veise kasvatamise toetust saavad ühikumäära ulatuses vähemalt 8 kuu vanused pullid ja härjad. Vähemalt 8 kuu vanused lehmmullikad saavad toetust 0,7 ühikumäära ulatuses. 1 kuni 8 kuu vanused vasikad saavad toetust 0,2 ühikumäära ulatuses.

Toetuse saajad selguvad 10. juuniks ja toetus makstakse välja ajavahemikus 27. juunist kuni 30. septembrini.

Heli Raamets PRIA pressinõunik

ARAVETE KULTUURIMAJAS
10. VEEBRUARIL KELL 14.30
VILJANDI LASTETEATRI ETENDUS
“MEMME MUSI”
PILET 15.- KROONI

2004 aasta tulude deklareerimisest

Nagu alati ootamatult, nii ka nüüd on kätte jõudnud tuludeklaratsioonide esitamise aeg. Nii nagu ikka, käivad ka sel aastal Maksu- ja Tolliameti spetsialistid valdades deklaratsioonide vastu võtmas. Erinevuseks eelmise aastaga on lisandunud loetelusse Jäneda. Seega võetakse tuludeklaratsioonide vastu Amblas ja Lehtse vallas kahel korral. Amblas vallamajas ja Aravete raamatukogus ning Lehtses vallamajas ja Jäneda põhikoolis. Teistes ümberkaudsetes valdades ühel päeval.

Deklareerimisest

Põhiliseks/**suurimaks muutuseks** võrreldes eelmiste aastatega, on deklareerides mistahes tulusid – kohustus deklareerida ka **pensionid**. Seega – kui mingil põhjusel esitatakse tuludeklaratsiooni, tuleb sinna märkida oma pension. Või kui abikaasad esitavad ühise tuludeklaratsiooni, üks töötab ja teine saab ainult pensioni, peavad mõlemad abikaasad esitama oma **tulude** (sh pension) kohta deklaratsiooni.

Samuti **peavad** esitama tuludeklaratsiooni, koos ettevõtluse vormiga (**E vorm**) kindlasti **kõik füüsilisest isikust ettevõtjad (FIED)**, olenemata sellest, kas ettevõtlusest tulusid oli või mitte. Ka sellejuures peab märkima seda, kui ainult pensioni saav isik on ka FIE, tuleb tal lisaks A ja E vormi täitmisele märkida A vormile oma pension.

Uuena on lisandunud tuludeklaratsioonile tabel 6.2 – kasu kasvava metsa raieõiguse võõrandamisest, mille erinevus on see, et sinna saab kanda ka maksustamisperioodil metsa uuendamise seotud kulud.

Erisused on ka välisriikidest saadud tulu maksustamises, selle kohta soovitan tulusaajal endal personaalselt uurida maksustamise/mittmaksustamise meetodeid kas internetist, kontakteerudes telefoni teel või tulla teenindusbüroosse kohapeale. Üks mida tasub mees pidada – **Eesti residendil**, kes on saanud **tulu välisriigist – olenemata suurusest**, välisriigis töötamise **ajast** ja ka sellest et tuludeklaratsioon esitati ka välisriiki kust tulu saadi, **on kohustus välisriigist saadud tulu deklareerida ka Eestis**.

Enamasti kõik muu toimib samamoodi nagu eelnevatel aastatel. Maksuvabaks tuluks 2004 aastal oli 16.800 krooni (12x1400). Ettevõtjatele teadmiseks, et arvutades selleks aastaks avansilise tulumaksu kohustust, tuleb arvestada ikkagi veel 26 protsendiga. (tulu / 4 x 26%) Olenemata sellest, et selle aasta tulumaksumäär on 26 asemel 24%.

Mida oskan veel lisada – kõigil kellel on võimalus – üritage esitada tuludeklaratsioon läbi **e-maksuameti**, võimalus selleks avaneb **15 veebruarist**. Samast kuupäevast tekib ka võimalus maksukeskustest saada **eltäidetud tuludeklaratsiooni**. Kui tekib probleeme või küsimusi internetis deklaratsiooni täitmisele, siis sel teemal abistan alati. Samuti kui tekib väljasõidu kohtades võimalus esitada tuludeklaratsiooni ka interneti teel, siis esitame deklaratsiooni pigem neti

kaudu. Nendeks kohtadeks kus on arvuteid rohkem kui 1 peaksid olema Jäneda ja Järva-Jaani. (vanasti oli ka Ambla vallamajas kliendiarvuti, kui see töötab siis lisage juttu ka Ambla).

Kellel veel deklaratsioonide täitmise ja maksustamise kohta küsimusi - uurige internetist www.emta.ee, helistagu Maksu- ja Tolliameti infonumbril 1811 või Lääne Maksukeskuse Järva teenindusbüroo infonumbrid on 38 49453 või 38 49454. Oma valla spetsialistina võite kontakteeruda loomulikult alati ka isiklikult minuga – Ergo Maasi, ergo.maasi@ma.emta.ee, 38 49472. Mis siis ikka – tulud kirja. Ja ootan ka deklareerijaid valdadesse.

Väljasõidud oma ja naabervaldadesse:

14.03 Albu 11.00—15.00 Albu vallamaja Ergo Maasi

15.03 Lehtse 10.00—14.00 Lehtse vallamaja Ergo Maasi

16.03 Ambla 10.00—14.00 Ambla vallamaja Ergo Maasi

17.03 Jäneda 13.00—17.00 Jäneda Põhikool Ergo Maasi

18.03 Aravete 10.00—14.00 Aravete Raamatukogu Ergo Maasi

22.03 Roosna — Alliku 10.00—14.00 Roosna—Alliku vallamaja Mall Roovik

22.03 Järva—Jaani 10.00 — 14.00 Järva-Jaani internetipunkt Ergo Maasi

Ergo Maasi Maksu- ja Tolliameti Lääne Maksukeskuse Järva Teenindusbüroo vanemspetsialist 384 9472 ergo.maasi@ma.emta.ee

LUGUPEETUD AMBLA VALLA EAKAD!

01.01. 2005. a ei jätkata VIKERRADIO omavalitsuse poolt eakate õnnitluste edastamist. Edastatakse ainult eraisikute tervitusi.

Kooliharjapäev

21. jaanuaril tähistati Ambla Põhikoolis kooliharjapäeva.

Sellel tähtsal päeval murtakse õppeaasta selgroog ja koolis jääb käia veel 88 päeva. Karu keerab nüüd teise külje ja hakkab teist käppa ime-ma. Muiste pidi poole peal olema ka inimeste ja loomade toit. Ambla vallas kõneldi 70aasta eest järgmist: „ Kooliharjapäev oli koolirahva suur püha, siis peeti pidu ja koolikotis pidi sel päeval olema krõpse, Coca – Colat ja muud magusat.

Õpetajad ei tohtinud sellel päeval õpilastele „ kahtesid“ panna ega märkuseid kirjutada“. Kooliharjausekumustes ja- kommetes tundub ebata-

vatavaliselt tähtis koht olevat direktoril. Nagu mitmete teistegi rahvapühade ajal, on kooliharjalgi heaks endeks, kui direktor kordagi oma kabinetist välja tuleb ja kõikidele naeratab. Siis pidi hea õppeveerand tulema.

Meie koolis tähistati kooliharjapäeva erinevate võistlustega, kus osales kogu kool. Vapralt tegid kaasa ka õpetajad.

Kõigepealt oli väike sissejuhatus milles räägiti kooliharjapäeva kommetest. Järgnevana toimus lõbus viktoriin, mille võitis 9. klass. Pärast seda ootas võistlejaid teatevõistlus, mis koosnes järgmistest osadest : kahekesi harjaga ümber takistuse jooks, kotijooks, munavedu seljas ja viimaks söömine. Korraldajad 8.klass oli valmis meisterdanud segatoidu erinevatest ainetest, mis võistlejate näoilme järgi otsustades ei olnud just eriti maitsev. Nagu selgus saavutas võidu see, kellel parajasti kõige suurem isu oli. Tublimad olid Laura ja Viljar, kes suutsid kõik ära süüa.

JAANUARI VOLIKOGUS

20. jaanuari volikogu päevakorras:

Vallavanema kandidaatide ärakuulamine – dokumendid vallavanema kohale kandideerijateks esitasid kolm kandidaati, üks loobus enne volikogu. Kuulati ära kahe kandidaadi nägemused ja vastati volikogu liikmete küsimustele.

MTÜ Aravete Vabaajakeskuse tööst- praeguseks hetkeks on kõik vajalikud load olemas ja Vabaajakeskus on valmis vastu võtma inimesi ning pakkuma neile majutus- ja toitlustusteenust. Asutuse juht Guido Allmere esitas volikogule taotluse kasutusvalduse eest maksmise pikendamise. Volikogu suunas taotluse eelarve- ja majanduskomisjoni.

Valla õpilastransport- vallavanem V. Teor tegi ettekande õpilastranspordist ja kütuse hinnast. Otsustati uue õppeaasta eel selle teema juurde uuesti tagasi tulla, vaadata läbi marsruut ja graafik

Ambla valla 2005. aasta eelarve II lugemine- kuulati eelarve- ja majanduskomisjoni ettekanne ja otsustati eelarve II lugemine katkestada ning jätkata selle lugemist veebruarikuu volikogus

Munitsipaalma taotlemine Käravete Tööstuskülale – Ambla valla üldplaneeringu koostamisel on Käravete aleviku tsoneerimisel leitud, et Jägala-Käravete ja pärnu-rakvere maanteede ühenduskohal paikneval maa-alal on soodne koht ettevõtluspiirkonna rajamiseks. Ettevõtjad investeerivad paremini piirkondadesse, kus on välja arendatud nende nõudmisi rahuldav infrastruktuur. Volikogu taotleb Ambla valla munitsipaalomandisse 8,3 ha suurust maa-ala Käravete Tööstusküla rajamiseks.

Ajutise maakasutuse võimaldamine- volikogu otsustas anda 2005. a. põllumajandusmaa ajuti-

Lõpetuseks said kõik klassid diplomid ning võisid rõõmsalt tundidesse minna teadmiseiga, et ainult 88 päeva peab veel koolipinki nühkima.

Marge Porkveli

Ambla Põhikooli 8. klassi õpilane

seks kasutamiseks senise maakasutaja maakasutusõiguse alusel Aravete AGRO OÜ-le kuni maaomanike omandiõiguse vormistamiseni.

Ambla valla teenetemärgi saajate valimine- volikogu annab välja valla teenetemärke vabariigi aastapäeval. Statuudi järgi said kandidaate esitada asutused, ettevõtted, seltsid, ühingud jne. Volikogu otsustas anda välja sellel aastal kaks teenetemärki. Salajasel hääletamisel osutasid valituks LEILI VEERSALU (klubi "Vokiratas" eestvedajana täitub 15. aastal, volikogu liige, Ambla käsitööklubi juhendaja) ja LEO MATIKAINEN (spordi propageerijana ja ürituste korraldajana on toonud tuntust vallale maakonnas ja vabariiklikel võistlustel, paljude sporditraditsioonide algataja ja eestvedaja). Teenetemärgid antakse pidulikult kätte vabariigi aastapäeva aktusel 24. Veebruaril

Jäätmete seadusest tulenevate õiguste, kohustuste delegeerimine, korraldatud olmejäätmeveo jäätmeliikide teenustasu piirmäära, veopiirkondade, jäätmete vedamise sageduse ja aja kehtestamise ning korraldatud jäätmeveo eri- või ainuõiguse andmiseks vajaliku konkursi korraldamiseks halduslepingu sõlmimise otsustamine II lugemine- nende päevakorrapunktide kohta tegi volikogu otsuse lugemine katkestada puuduliku seadusandluse tõttu, dokumendid vaidlustati valla- ja linnasekretäride poolt

Kohalike maanteede nimekirja täiendamine- volikogu otsustas lisada kohalike maanteede ja tänavate nimekirja Kase tänav

Vallavanema valimine- salajase hääletamise tulemusena valiti uueks vallavanemaks JÜRI VARIK alates 01. veebruar 2005. a.

Revisjonikomisjoni 2004. aasta tööaruanne –

Revisjonikomisjoni 2005. aasta tööplaani kinnitamine- tööplaani kinnitati

Audiitori määramine- volikogu valib audiitori igal aastal Ambla valla majandusaasta aruande läbivaatamiseks. Volikogu otsustas valida Audiitriks oü Infora.

Ambla Vallavolikogu liikmetele volikogu ülesanne-

te täitmisel tehtud kulutuste hüvitamise kord II lugemine- volikogu otsustas uue korra kinnitada Ambla Vallavolikogu 2001. a. määrus nr 16

“Ambla valla teenistujate ja vallavalitsuse hallata- vate asutuste töötasude alused” muutmise- seoses miinimumpalga kehtestamisega vabariigi valitsuse poolt tegi volikogu töötasustamise alus- tes muudatused, alampalk on sellest aastast 2690.- krooni.

Ülle Ojamäe volikogu esimees

Muudatused hooldajatoetuse maksmisel.....

Täna kehtiva Puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse (PISTS) alusel makstakse puudega inimese hooldajale hooldajatoetust juhul, kui ta ei saa töötada puudega 18-aastase ja vanema puudega täiskasvanu hooldamise tõttu. Hooldajatoetust makstakse juhul, kui hooldataval on raske või sügav puue.

PISTS-i kohaselt määratakse hooldajatoetus perekonnaseaduse alusel määratud hooldajale. Kohalik omavalitsus saab määrata perekonnaseaduse alusel hooldaja igale teovõimelisele isikule, kes vaimsete või kehaliste puuete tõttu vajab abi oma õiguste teostamisel ja kohustuste täitmisel. Seejuures ei sätesta perekonnaseadus hooldajale täpsemad tingimusi, mistõttu kohalik omavalitsus määrab hooldaja praktiliselt igale puudega inimesele, kes seda taotleb, sest pole seaduslikku alust, mille järgi hinnata isiku tegelikku hooldusvajadust. Kohalikul omavalitsusel ei ole alust hooldaja määramisest keelduda, kuna perekonnaseaduse järgi võib hooldaja määrata ka kindlate toimingute tegemiseks. Kuna hooldaja määramise kriteeriumid on ebamäärased, ei saa kohalik omavalitsus kontrollida, kui palju hooldaja puudega inimest tegelikult hooldab ja kas see vastab tegelikule abivajadusele.

Vältimaks olukorda, kus hooldajate hulk suure-

neb ja riigil napib toetusteks raha, otsustati hooldajatoetuse maksmine riigi poolt poolt lõpetada 31.03.2005.a. Sellest informeerib hooldajaid Sotsiaalkindlustusamet oma teatisega.

Hooldamise korraldamine eeldab hooldatava inimese vajaduste hindamist, on seda kõige otstarbekam teha kohalikul omavalitsusel, kes tunneb tegelikke olusid täpsemalt, kellel on kergem tuvastada asjakohaseid fakte ja teostada ka järelevalet.

Alates 01.04.2005.a. jõustuv Sotsiaalhoolekande seaduse muudatus ütleb (SHS § 23 lg 2) **Valla- või linnavalitsus võib määrata ning maksta 18-aastase ja vanema inimese teovõimelisele hooldajale või eestkostjale hooldajatoetust kohaliku omavalitsuse volikogu poolt kehtestatud tingimustel ja korras.**

Täna vastava korra välja töötamine juba käib, kuid täpsemalt saab sellest juba teavitada järgmises vallalehe numbris.

Kes pole veel saanud Sotsiaalkindlustusameti poolt väljastatud teatist, võib pöörduda selle saamiseks Sotsiaalkindlustusameti Paide osakonna poole.

K.Mägi sotsiaalnõunik

VALLAVALITSUSE ISTUNGITEL

Vallavalitsuse 13. jaanuari 2005. a istungil päevakorras:

1. Ehitusloa väljastamise otsustamine
Otsustati väljastada ehitusluba Eesti energia AS-ile Ambla vallas Kukevere külas asuva Oja alajaama F-2 fiirdi ehitamiseks.
2. Maailmapanga küttemasuudi laenust, vastusest hageja vastuväidetele
Otsustati teadmiseks võtta esindaja vastus vas-

tuväidetele.

2.1 reservfondist esindajatasu ja tunnistajatasu vahendite eraldamise otsustamine
Otsustati eraldada reservfondist vahendid riigilõivuks ja esindajatasu õigusabiks.

Aravete noored maadlejad väisasis Lääne—Virumaad

Aravete algajad maadlejad käisid laupäeval Tapal L-Virumaa õpilaste (kuni 15 aastaste) meistri-võistlustel kreeka-romaa maadluses naabritele konkurentsi pakkumas. Võistluskonkurentsis oli ühtekokku 65 noort maadlejat, neist 11 õrnema soo esindajat. Aravete maadlejatest saavutasid tugevas konkurentsis 3 medalikohta. Enno Tubin saavutas oma esimesel maadlusvõistlusel 9 maadleja konkurentsis kehakaalus kuni 35 kg tubli 4. koha. Kert Kuusk kehakaalus kuni 29 kg tuli teiseks ning Tiit Pendis kehakaalus kuni 42 kg kolmandaks. Geir Pärtel esines vapralt kuid pidi alla vanduma endast 4 aastat vanemale Robert Udeküllile ning saavutas kehakaalus kuni 47 kg teise koha.

Peteri Grauen treener

Vasakult: Kert Kuusk, Geir Pärtel, Tiit Pendis ja ees Enno Tubin. Oma esimeste medalitega maadlusmatilt.

VALLAVALITSUSE ISTUNGIL

27. jaanuari 2005. a istungil päevakorras:

Valla noorsootöötaja ja arendusnõuniku ametikohtadele kuulutatud konkursi dokument de läbivaatamine, konkursitulemuste suhtes seiskoha võtmise otsustamine

Otsustati:

- 1.1. tunnistada konkurss valla noorsootöötaja ametikohale seoses avalduste mittelaekumisega luhtunuks;
- 1.2. tunnistada konkurss valla arendusnõuniku ametikohale luhtunuks seoses avalduste vähese laekumisega. Jätta mõlema ametikoha koosseulise täitmise otsustamine uue vallavanema pädevusse.
2. Eriotstarbelise bussiliini piletihindadest, 15.09.2004. a määruse muutmise otsustamine Otsustati muuta vallavalitsuse 15. 09. 2004. a määrust nr 8 "Eriotstarbelise bussiliini piletihindade kehtestamine" ja kinnitada pileti ning kuu-pileti hinnad alates 01.02.2005 õpilasliini marsruutidel täiskasvanutele Sääsküla-Aravete (6.-; 192.-), Mägise-Aravete (5.-; 160.-), Preediku – Aravete (5.-; 160.-).
3. Ehitusküsimused
  - 3.1. Kasutusloa väljastamine Otsustati väljastada Aravete alevikus Allika 1 abi hoonele kasutusloa
4. Maaküsimused
  - 4.1. Ambla VV 08. 06. 2000. a korralduse 209 p 2; 3.10 ja 3.11 muutmise otsustamine Otsustati kinnitada esitatud eelnõu korralduse-na;
  - 4.2. katastriüksusele nime andmise ja sihtots-

tarbe määramise otsustamine

Otsustati kinnitada esitatud eelnõu korralduse-na Ambla vallas Kukevere külas Kulli kinnistu mü II nimetusega Tedre;

4.3. maa ostueesõigusega erastamise otsustamine

Otsustati kinnitada esitatud eelnõu korralduse-na Ambla vallas Kurisoo külas Kiviste mü erastamiseks;

5. Hooldajate määramine

Otsustati kinnitada korralduse eelnõud kahele taotlejale hooldaja määramiseks.

6. MTÜ Ambla Haridusseltsi taotlus heategevusballi korraldamise kulude toetuseks

Otsustati paluda seltsil täiendada esitatud projekti eelarvet; otsus langetada taotluse täiendamisel.

7. Avaldused ühekordseteks toetusteks läbivaatamine

Esitatud neli avaldust. Otsustati avaldused rahuldada.

8. Aravete THK taotlus põhivahendite maha kandmiseks menetlusse võtmine

Otsustati moraalselt vananenud varad lubada maha kanda.

9. Aravete KK hoolekogu liikme avaldus hoolekogu liikme tegevusest seisukohavõtt Otsustati esitada hoolekogu esimehele ja kooli direktorile teha järelepärimine; vastusest teavitada taotluse esitanud hoolekogu liiget.

10. JOL teave poistekoorige tegevusest 2004/05 Otsustati teha koostööd ja toetada poistekoorige tegevust.

03. veebruari 2005. a istungil päevakorras**1. Maaküsimused**

1.1. Vaba maa erastamine Issi mü Sääsküla külas

Otsustati vastu võtta korralduse eelnõu korraldusena Issi mü erastamiseks;

1.2. Vaba maa erastamine Liivapõllu mü Sääsküla külas

Otsustati vastu võtta korralduse eelnõu korraldusena Liivapõllu mü erastamiseks Sääsküla külas;

1.3. Vaba metsamaa erastamine Koigi mü Reinevere külas

Otsustati vastu võtta korralduse eelnõu korraldusena Koigi mü erastamiseks;

1.4. Vaba metsamaa erastamine Männiku II mü Rava külas

Otsustati vastu võtta korralduse eelnõu korraldusena Männiku II mü erastamiseks;

1.5. Vaba metsamaa erastamine Ristkase mü Sääsküla külas

Otsustati vastu võtta korralduse eelnõu korral-

dusena Ristkase mü erastamiseks Sääsküla külas.

2. JOL pöördumine Eesti Kirikute nõukogu projektist "Teeliste kirikud 2005" ja brošüüri rahastamise otsustamine

Otsustati projekti toetada 500.- krooniga.

3. MTÜ Aravete Vabaajakeskus nõukogu liikme tagasikutsumine, uue liikme nimetamise otsustamine

Otsustati tagasi kutsuda nõukogu liige Vello Teor ja nimetada uueks nõukogu liikmeks Udo Tomann.

4. Ambla Vallavolikogu revisjonikomisjoni akti suhtes seisukoha võtmine

Otsustati teadmiseks võtta revisjonikomisjoni akt Ambla valla kommunaalasutuse revideerimisest.

5. Hooldajate määramine

Otsustati määrata hooldajad kahele taotlejale.

6. Sotsiaalnõuniku informatsioon hooldust vajava isiku hooldeasutusse paigutamise vajadusest.

Otsustati informatsioon teadmiseks võtta.

Lugupeetud maa omanikud ja maakasutajad!

Ambla Vallavalitsus on alates jaanuarikuust 2005. a. vastavalt seadusele väljastanud maa maksustamishinna akte.

Selgituseks: **maa maksustamishinna akt väljendab maa hinda ja pindala mille eest tuleb maamaksu maksta. Akti alusel on võimalik maksumaksjal kontrollida temale arvatud maamaksu suurust. Maa maksustamishinna akt ei ole maamaks.**

Kui märkate viga maa maksustamishinna aktil pöörduge valla maaspetsialisti poole esmaspäeviti või neljapäeviti kella 8.15- 17.00 telefon 38 34244.

Maamaksu teated saadab välja Maksu- ja Tolliamet 15. märtsiks 2005. a.

Lugupidamisega maaspetsialist Milvi Kirsi

VOLIKOGUS VASTUVÕETUD MÄÄRUSED**M Ä Ä R U S Ambla 20. jaanuar 2005. a nr 1 Ambla Vallavolikogu liikmetele volikogu ülesannete täitmisel tehtud kulutuste hüvitamise kord**

Aluseks võttes kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 1 punkti 21, § 22 lõike 1 punkti 22, **Ambla Vallavolikogu m ä ä r a b:**

1. Maksta volikogu liikmetele (v.a volikogu esimees) volikogu ülesannete täitmisel tehtud kulutuste eest hüvitist alljärgnevalt:

1.1. Istungil osalemise eest hüvitist 200 krooni kuus. Osalemist tõendab allkiri kvoorumil lehel.

1.2. Eestseisuses osalenud komisjonide esimehele ja volikogu aseesimehele täiendavalt 200.- krooni kuus. Osalemist tõendab eestseisuse protokoll.

1.3. kui volikogu liige puudus istungilt ja/või eestseisusest, siis puudunud kordade eest hüvitist ei maksta;

1.4. maksta täiendavalt alalise komisjoni esimehele 400.- krooni kuus ja komisjoni liikmetele

200.- krooni kuus, kui kuu aja jooksul on viidud läbi vähemalt 1 (üks) koosolek ja see on protokollitud;

1.5. kui volikogu liige ei ole osalenud kuu aja jooksul ühelgi komisjoni koosolekul siis täiendavat hüvitist ei maksta.

2. Hüvitist makstakse volikogu liikmetele iga kvartali viimasel kuul volikogu esimehe tehtud esildise alusel.

3. Tagantjäreli komisjonide tööd ei tasustata.

4. Volikogu esimehe asendamise eest makstakse volikogu aseesimehele hüvitist Ambla Vallavolikogu poolt kehtestatud korras.

5. Hüvitised makstakse vallavalitsuse raamatu pidamise poolt välja hiljemalt kvartali viimaseks päevaks.

6. Volikogu puhkusekuul hüvitist ei maksta.

7. Volikogu ülesannetega seotud lähetuste eest hüvitatakse lähetuskulud Vabariigi Valitsuse kehtestatud korras.

8. Muud kulud, mis on seotud volikogu poolt

antud ülesannete täitmisega, vaadatakse läbi volikogu esimehe poolt ja hüvitatakse kuludokumendi alusel.

9. Tunnistada kehtetuks Ambla Vallavolikogu 28. 11. 2002. a määrus nr 27 " Ambla Vallavolikogu liikmetele volikogu ülesannete täitmisel tehtud kulutuste hüvitamise kord"

10. Määrus avaldada üldiseks teadmiseks Ambla

Vallalehes ja Riigi Teataja elektroonilises andmekogus.

11. Määrus jõustub 1. veebruaril 2005. a ja rakendatakse 1. jaanuarist 2005. a.

Ülle Ojamäe volikogu esimees

**M Ä Ä R U S Ambla 20. jaanuar 2005 nr 2
Ambla Vallavolikogu 2001.a määruse nr 16
"Ambla Vallavalitsuse teenistujate ja vallavalitsuse hallatavate asutuste töötasustamise alused" muutmine**

Aluseks võttes kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 1 punkti 36, avaliku teenistuse seaduse §11, **Ambla Vallavolikogu määrab:**

1. Muuta Ambla Vallavolikogu 22. novembri 2001.a määruse nr 16 lisa 2 «Ambla Vallavalitsuse teenistujate ning vallavalitsuse hallatavate asutuste töötajate töötasustamise alused» ja kehtestada palgaastmestikule vastavad kuupalgamäärad 2005. a (lisa 2 uus redaktsioon «Palgaastmestikule vastavad kuupalgamäärad aastal 2005»).

2. Palgaastmestikule vastavaid kuupalgamäärasid (Lisa 2) rakendada 01. jaanuarist 2005.a.

3. Ambla Vallavolikogu 18.detsembri 2003.a määruse nr 22 lisa 2 «Palgaastmestikule vastavad palgamäärad aastal 2004» tunnistatakse kehtetuks.

4. Määrus avaldada Ambla Vallalehes ja Riigi Teataja elektroonilises andmekogus.

5. Määrus jõustub 24. jaanuaril 2005. a.

Ülle Ojamäe volikogu esimees

**Psühholoog, karjäärinõustaja
Marianna Metsla
Kesk-Eesti Noortekeskuses
esmaspäev – reede
kell 9-18**

- **Vastuvõtule vajalik eelnev registreerimine
tel. 38 51 489 või 52 933 26**

*** Nõustamine noortekeskuses on Järvamaa noortele vanuses 7- 26
TASUTA**

***Psühholoogiline nõustamine täiskasvanutele
150 kr / 1 tund**

**Lastelaagri soodustuusikud vähekindlustatud perede lastele
2005. a.
07. 07. -13. 07. 2005. a. Luunja Noor-**

**telaager Tartumaal
2 tuusikut 7- 12. a. vanuses lastele
7 päeva
Maksumus 154.-
15. 08.—21. 08. 2005. a.
Urumarja Noortelaager Pärnumaal
4 tuusikut 7- 15. a. vanuses lastele.
7 päeva.
Maksumus 217.-
Informatsioon telefonil 38 34 242.**

TÄHELEPANU !!!

Veel on saada Ambla Vallavalitsusest tasuta naistesaapaid: kõrge ja madala kontsaga nr. 36-38.

Sotsiaalnõunik K. Mägi

HOOLDAMINE KASUPERES.....

Vanemliku hoolitsuseta lapsele võib kasvane- maks olla lapse eestkostja, lapsendaja, hooldaja või mõni muu last tegelikult kasvatav isik (näi- teks lapse tädi või onu). Kui eestkostjaks on ta- valiselt lapse sugulane ja tema puhul ei nõuta lapse hooldamiseks erilist ettevalmistust ja koge- must (nagu seda ei nõuta ka lapse vanemalt), siis hoolduspere ja adoptiivpere puhul on pere- konna motivatsioon ja valmisolek võõrast last kasvatada väga olulised. Sellest, millisena näe- vad kasvavanemad kasulast ja nende omavahelisi suhteid, sõltub milline laps ja kui kauaks peres- se hooldada anda sobib.

Hooldusvanemad on tavaliselt elukogemustega lapsevanemad, kes omavad ise alaealisi või juba täiskasvanuid lapsi, ning on valmis pakkuma abi ja südamesoojust ka võõrale lapsele. Pere on abistatavale lapsele normaalse pere mudeliks.

Sugugi mitte alati ei paigutata lapsi hooldusperre selleks, et pakkuda neile asendusvanemaid, mõ- ned lapsed vajavad nn. täienduspere, mõned kasvatajaid, teised sõpra. Enne lapse võtmist pe- rekonda tuleb kasvavanematel tõsiselt mõelda selle üle kas neil on piisavalt vaba aega ja rahali- si vahendeid, et kasvatada veel ühte last. Kas on piisavalt tolerantsust ja kannatlikust et hooldada last. Kuidas võivad suhtuda kasulapse perekon- da tulekusse oma lapsed. Kas on tahtmist ja os- kust suhelda kasulapse vanematega.

Laps, keda hooldusperekonnas hooldatakse le- pingu alusel loetakse peretoetuste seaduse mõt- tes selle pere liikmeks ja nagu teistel lastel pere- konnas, on ka temal õigus saada riiklikke pere- toetusi ning pensione.

Lisaks eelpool nimetatud toetustele eraldab Sot- siaalministeerium riigieelarvelisi vahendeid hool- dusperede täiendavaks toetamiseks. Kohalik omavalitsus saab rahaliste vahendite olemasolul hooldusperekonda rahaliselt toetada.

Kui Ambla vallas elab pere, kes on omavahel arutanud soovi saada hoolduspereks, kasupe- reks, siis ärge jätke seda vaid enda teada. Ootan Teie poolset tagasisidet.

K. Mägi sotsiaalnõunik

Peredel on võimalik saada tasuta koo- litust

Probleemid, mis seisavad perehoolduse, adop- teerimise ja muude lastekaitse ja sotsiaalte- nistuse ees, vajavad lahendusi.

PRIDE on asendusperede arendamise ja toetami- se mudel, mis on loodud eesmärgiga parandada

hoolduse kvaliteeti hooldusperedes ja adopteeri- misteenuste taset.

PRIDE programmi eesmärgiks on läbi koolituse ja supervisiooni anda peredele olulisi teadmisi , mille omandamine on vajalik edukaks hooldus- või adoptiivpereks kujunemisel.

Põhioskused, millele programm tugineb:

- 1.Laste kaitsmine ja üleskasvatamine
- 2.Laste arenguvajaduste rahuldamine ja tegele- mine mahajäämustega
- 3.Laste ja nende perekondade vaheliste suhete toetamine
- 4.Laste sidumine turvaliste, hoolitsevate suhete- ga, mis kestavad terve elu
- 5.Töö professionaalse meeskonna liikmena

Koolitusprogramm koosneb kahest osast:

Ettevalmistav programm, mis valmistab pere ette hooldus- või adoptiivpereks saama.

Jätkuprogramm, kus supervisiooni e. töönõus- tamise kaudu toetatakse juba tegevaid, eelnevalt koolituse läbinud hooldus- ja adoptiivperesid.

ETTEVALMISTAV PROGRAMM

Kui pere otsustab saada hooldus- või adoptiivpereks, on see tõsine otsus. Et otsus oleks õige ja igati läbi kaalutud, peab pere olema ette valmistatud ja teadlik, mida töö sellise (sageli mahajäetud) lapsega endast kujutab. Et- tevalmistavas osas saab pere võimaluse arutus- teharjutuste, rollimängude ja õppuste kaudu sellele mõelda.

Üheksast teemast koosneva koolituse käigus kirjutavad osavõtjad ka oma eluraamatu. Elu- raamat aitab inimesel paremini aru saada ise- endast, oma tunnetest ja seeläbi paremini mõista ka hättasattunud last. Kodukülastuste käigus arutatakse koos koolitajatega kõik elu- raamatusse kirja pandu ühiselt läbi.

Koolituse lõppedes viiakse läbi mõlemapoolne hindamine, kus koolitajad ja pere vestlevad omandatud oskustest, ressursidest ja valmis- olekust hoolduspereks hakata.

PRIDE KOOLITUSPROGRAMMI ÕPPEKAVA

Esimene õppus: Ühinemine PRIDE-programmiga

Saame omavahel tuttavaks
Tutvume PRIDE-programmi olemuse ja sisuga
Saame ülevaate asendushooldusest
Paneme paika järgmiste kohtumiste ajad
Loomme grupitööks eeldused

Teine õppus: Meeskonnatöö pereliikmete staatuse saavutamiseks

Miks on perekondlikud suhted nii olulised kasvavatele lastele?

Kuidas perekondadel on võimalik toetada lapse identiteeti, arenemist ja püsimist?

Kuidas püüda tagada järjepidevust laste eludes?

Kolmas õppus: Arenguvajaduste rahuldamine – kiindumus

Vaatame üle peamised lapse kasvamist ja arenemist puudutavad põhimõtted

Sügavate ja kestvate inimsuhete kujunemine ja olulisus

Hälbinud kiindumissuhtega lapsed

Neljas õppus: Arenguvajaduste rahuldamine – kaotus

Käsitleme erinevaid kaotusi, mida lapsed võivad läbida enne hooldusperesse saabumist

Kuidas võib lapse paigutamine hooldusperesse kaotust veelgi suurendada?

Kaotuste erinevad staadiumid ning nende mõju lapse seisundile ja käitumisele

Kuidas aidata lastel kaotustundega toime tulla

Viies õppus: Perekondlike suhete tugevdamine

Kuidas aitavad perekonnad kaasa lapse enesehinnangu kujunemisele ja lugupidamise tekkimisele iseenda vastu?

Laste tagasipöördumisega seonduv bioloogilisse perekonda

Kuidas planeerida külaskäike / kohtumisi bioloogilisse perekonda?

Kuues õppus: Arenguvajaduste rahuldamine – distsipliin

Distsipliini kasutegurid

Selle rakendamisega seotud raskused

Erinevus distsipliini ja karistuse vahel

Erinevad viisid, kuidas pered võivad saavutada laste distsiplineeritud käitumist ning sisendada neisse enesekontrolli.

Seitsmes õppus: Peresuhte jätkamine

Mis aitab lapsi siduda turvalistesse ja hoolivatesse elukestvatesse suhetesse

Lapsendamine, pikaajaline hooldus peres või iseisvalt elamine?

Kaheksas õppus: Muudatuste planeerimine

Kuidas teie perekond muutub, kui teie peres kasvab võõras laps?

Lapse hooldusperesse andmise pikaajaline mõju nii lapsele kui teistele osalistele

Hoolduspereks olemise võimalikud riskid
Kuidas saada tuge teistelt meeskonnaliikmetelt?

Üheksas õppus: Hooldusperena toimimine -

Eelnevate teemade kokkuvõtlik käsitlus
Praktiliste situatsioonide analüüs

JÄTKUPROGRAMM (neile, kel laps juba peres)

Koosneb viiest töönõustamise seansist, kus käsitletakse erinevaid teemasid ja ettetulevaid perehooldusprobleeme.

Kümnes õppus: Järelhooldus - supervisioon

Kuidas võib hooldusvanemast saada PRIDE õpetaja?

Üheteistkümnes õppus: Institutsionaalne laste hoolekanne - supervisioon

Õppekäik hoolekandeesutustesse (turvakodud, lastekodud, hooldekodud)

Kaheteistkümnes õppus: Supervisiooni võimalikkusest ja vajalikkusest - supervisioon

Supervisiooni olemuse selgitamine, vajalikkuse tähtsustamine

Vanemate motiveerimine omaalgatusliku rühmatöö algatamiseks ja jätkamiseks

Kolmeteistkümnes õppus: Jätkukoolituse võimalikkusest ja vajalikkusest - supervisioon

Vanemate motiveerimine ja teavitamine kujundamiseks hoiakuid õppimise kui pideva protsessi osas

Neljateistkümnes õppus: Koolituse lõpetamine. Kokkuvõtete tegemine - supervisioon

Tagasiside rühmakaaslastelt ning õpetajatelt

Hoolduspereks sobivuse kinnitamine.

Tunnistuste andmine.

Koolituse läbinud pered saavad selle kohta tunnistuse. Tunnistusi on kahte liiki, üks mis kinnitab koolituse läbimist ja teine, mis soovitab hooldusperena tegutsema hakkamist. Nende tunnistuste alusel, millega kaasneb põhjalik hinnang koos selgitustega pere vanemlike ressursside ja oskuste kohta, saab edaspidi teha otsuseid lastele perede valikul.

TÄHELEPANU!

OSTAN MAAMAJA; TALU VÕI ENDISE TALUKOHA.

MAA VÕIB OLLA ERASTAMATA. OODATUD ON IGASUGUSED PAKKUMISED.

INFO TELEFONIDEL: 745553; 51 13393 HILLE

SUUR ENNUSTUSVÕISTLUS

Hea suusasõber! Nagu tead, toimuvad 16-27 veebruarini Oberstdorfis taas suusaalade maailmameistrivõistlused. Sellega seoses kutsub Kultuurikeskus kõiki kaasa lööma suurel ennustusvõistlusel. Võistlusel osalemine on kõigile tasuta, samuti pole vanusepiirangut. Parematele on ka auhinnad. Reeglid on sellised, et vastata tuleb kõigile küsimustele. Küsimused annavad niipalju punkte, kui on kirjutatud küsimuse taha sulgudesse. Kõigile "Kas" küsimustele tuleb vastata ei või ja. Jah/Ei vastustega küsimused on lihtsamad ja seega on ka nende eest saadavad punktid väiksemad. Ennustusleht löika lehest välja ja too kas Aravete või Ambla Kultuurimaja hiljemalt 15. veebruariks. Ennustuslehte on võimalik täita ka elektrooniliselt Ambla Kultuurikeskuse kodulehel aadressil www.hot.ee/amblakult/. Samuti saab kodulehel igapäevaselt jälgida ennustuse seisuga. Kutsun kõiki huvilisi osalema, sest nii on ka võistlust huvitavam jälgida. Kui on küsimusi, siis helista 53437580

Ain Kütt, Kultuurikeskuse direktor

ENNUSTUSLEHT

ENNUSTAJA NIMI JA

TELEFON.....

Naiste 10 km vaba (17.02. 2005)

1. Kas Eesti saab medali (2p).....
2. Kas Björgen võidab?(2p).....
3. Mitu venelannat tuleb 10 hulka? (4p).....
4. Kes on parim sakslanna? (5p).....
5. Kas kolmas koht kaotab võitjale rohkem kui minutiga?(3p).....

Meeste 15 km vaba (17.02.2005)

1. Kas sakslane võidab? (2p).....
2. Kas prantslane saab medali? (2p).....
3. Kes on parim eestlane? (4p).....
4. Mitu rootslast tuleb 10 hulka? (3p).....
5. Kas soomlane tuleb 20 hulka? (3p).....

Kahevõistlus individuaalne tavavõistlus (18.02.2005)

1. Kas soomlane võidab (3p).....
2. Kas eestlane jääb viimaseks? (2p).....

3. Kas hüpate järgne liider võidab kogu võistluse? (3p).....

Naiste 7,5+7,5 km. suusavahetusega sõit (19.02.2005)

1. Mis maa esindaja võidab? (4p).....
2. Mitu eestlannat tuleb punktikohale? (2p).....
3. Kas Saksamaa saab medali? (3p).....
4. Kas itaallanna tuleb 6 hulka? (3p).....
5. Kas Kristina Shmigun võidab parimat venelannat?(2p).....

Suusahüpped K 100 individuaalne (19.02.2005)

1. Kas Janne Ahonen võidab? (2p).....
2. Kas Poola saab medali? (3p).....
3. Mitu jaapanlast tuleb 10 hulka? (4p).....
4. Kas Salumäe võidab Jürist? (3p).....
5. Kas Tshehhi saab medali? (3p).....

Meeste 15+15 km suusavahetusega sõit (20.02.2005)

1. Kas eestlane tuleb 10 hulka? (3p).....
2. Kas Rootsi saab medali? (3p).....
3. Mitu sakslast tuleb 6 hulka? (3p).....
4. Kas itaallane tuleb 10 hulka? (2p).....
5. Kas 3 koht kaotab võitjale rohkem kui 15 sekundit?(3p).....

Suusahüpped K 100 meeskondlik (20.02.2005)

1. Mis riik võidab?(4p).....
2. Kas Poola tuleb 3 hulka? (3p).....
3. Kas kõik medalid saavad Euroopa riigid? (3p).....
4. Kas Austria on parem Norrast? (4p).....
5. Kas Saksamaa on parem Jaapanist? (3p).....

Naiste teatesõit 4x5 km(21.02.2005)

1. Milline riik saab 3 koha? (5p).....
2. Kas Soome saab medali? (3p).....
3. Kas Eesti tuleb 15 hulka? (2p).....

4. Kas võitja selgub finishispurdiga?
(3p).....

5. Mitmenda koha saab Saksamaa?
(5p).....

**Naiste individuaalne klassikasprint
(22.02.2005)**

1. Kas Björgen võidab?
(2p).....

2. Kas soomlane saab medali?
(3p).....

3. Mitme riigi esindajad pääsevad finaali 4 tugevama hulka?(3p).....

4. Kas Norra saab kaksikvõidu?
(3p).....

5. Kas venelanna jõuab finaali?
(3p).....

**Meeste individuaalne klassikasprint
(22.02.2005)**

1. Mitu eestlast saab 16 hulka?
(3p).....

2. Kas Norra saab kulla?
(4p).....

3. Kas Saarepuu võidab Jallaid?
(3p).....

4. Kas rootslane saab finaali?
(3p).....

5. Kas Itaalia saab medali?
(2p).....

**Kahevõistlus meeskondlik võistlus
(23.02.2005)**

1. Kas Soome saab kulla?
(3p).....

2. Milline riik juhib hüpete järel?
(4p).....

3. Kas mitteeuroopa riik saab medali?
(3p).....

Meeste teatesõit (24.02.2005)

1. Mis riik võidab?
(5p).....

2. Eesti koht peale klassikaetappe?
(5p).....

3. Kas Eesti tuleb 6 hulka?
(3p).....

4. Kas Venemaa saab medali?
(3p).....

5. Kas Soome tuleb 10 hulka?
(3p).....

Naiste sprinditeade vabatehnika (25.02.2005)

1. Mis riik võidab?
(4p).....

2. Kas Rootsi saab medali?
(3p).....

3. Kas Saksamaa võidab Norrat?
(3p).....

4. Kas Soome edestab Venemaad?
(3p).....

5. Kas Itaalia pääseb finaali?
(3p).....

Meeste sprinditeade vabatehnika (25.02.2005)

1. Kas Eesti jõuab finaali?

(4p).....

2. Mis riik võidab?
(4p).....

3. Kas Saksamaa võidab parimat Norra paari?
(3p).....

4. Kas Prantsusmaa jõuab finaali?
(3p).....

5. Kas Venemaa saab medali?
(3p).....

**Suusahüpped K137 individuaalne
(25.02.2005)**

1. Mis riigi esindaja võidab?
(5p).....

2. Kas parim poolakas võidab parimat norralast?
(3p).....

3. Kas sakslane tuleb 6 hulka?
(3p).....

4. Kas Soome saab medali?
(2p).....

5. Kas Austria saab medali?
(2p).....

**Naiste 30 km klassika ühisstardist
(26.02.2005)**

1. Kas eesti saab medali?
(3p).....

2. Mitu medalit saab Norra?
(3p).....

3. Kas tuleb grupifinish?
(2p).....

4. Kas Venemaa saab medali?
(3p).....

5. Mitu sakslast tuleb 10 hulka?
(3p).....

Suusahüpped K 137 meeskondlik(26.02.2005)

1. Kas Soome võidab?
(3p).....

2. Kas Austria võidab Norrat?
(3p).....

3. Kas Saksamaa tuleb 3 hulka?
(3p).....

Kahevõistlus K 137 sprint (27.02.2005)

1. Kas Soome saab kulla?
(3p).....

2. Kas eestlane on hüppe järel viimane?
(3p).....

3. Kas Ronny Ackermann saab medali?
(2p).....

**Meeste 50 km klassika ühisstardist
(27.02.2005)**

1. Kas Eesti saab medali?
(4p).....

2. Kas Olle tuleb 10 hulka?
(3p).....

3. Mitu norralast tuleb 6 hulka?
(3p).....

4. Kas Veerpalu võidab parimat sakslast?
(4p).....

5. Kas teine koht kaotab võitjale rohkem kui 30 sekundit?(3p).....

AMBLA VALLA INFOLEHT

Ambla Vallavalitsus
Lai 22 73502 AMBLA
Tel/faks 383 4038
ambla.vald@mail.ee

AMBLA KULTUURIMAJAS

12. veebruaril kell 12.00

Ambla valla lahtised

meistrivõistlused

PAARISTURAKAS

Auhinnalaud rikkalik

Võitjapaarile 1000.– krooni

Osalustasu 40.– krooni paarilt

NB! Vähemalt üks paariline peab

olema 18. a või vanem

Registreerimine 383 4083

ÕNNITLEME SÜNNIPÄEVALAPSI!

ELLEN MARKS	15.02	82
VALVE PÄRTEL	19.02	81
ELVI KANNIKE	26.02	81
AUGUST VISKOV	04.02	79
OLEV TREIER	24.02	77
LEMBI RIKKINEN	04.02	76
VALVE AASMAA	17.02	75
HELM TOOME	14.02	74
INGRID HEIN	20.02	74
HELVI VILINURM	12.02	73
LIA TAIMRE	16.02	73
HILDA KALVE	03.02	72
SILVIA RIIMAN	05.02	72
HANS LÖÖPER	16.02	72
VILLEM KELGO	28.02	71
LEIDA KAMP	19.02	70
KALEV ÖUN	19.02	70

Ostame kasvavat metsa ,metsamaad ja raieõigust

hind kuni 120 000 kr. hektar,

(läbi raiutud ja hüpoteegiga)

Ettemaksu võimalus.Maamõõtmine

Nõustamine ja abi asjaajamisel.

Telefon 48 94 055 (Raplas), 511 0415; 51 7 9566

Faks 6 335 576, Rapla, Tallinna mnt 14, kab 332

KUTSE

EESTI VABARIIGI 87. AASTAPÄEVA TÄHISTAMINE AMBLAS, NELJAPÄEVAL 24. VEEBRUARIL 2005

KAVA:

15.00 Palvus Ambla kirikus

15.30 Vabadussõjas langenute mälestamine Ambla kirikaia

16.00 Aktus Ambla Kultuurimajas, Ambla valla teenetemärkide kätteandmine

17.00 Hugo Raudsepa etendus "Vaheliku va-pustused" Koeru Huviteatrilt

KÕIK ON OODATUD!

Ülle Ojamäe volikogu esimees
Jüri Varik vallavanem